

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista komunikacji społecznej (263510)

Specjaliści do spraw społecznych

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista komunikacji społecznej (263510)

Specjaliści do spraw społecznych

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista komunikacji społecznej (263510)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [203]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://www.flickr.com/photos/consumerist/255043034>
[dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Zarządzanie procesem komunikacji społecznej wewnętrznej i zewnętrznej w organizacji	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Organizowanie pracy na rzecz wizerunku organizacji i doskonalenie warsztatu zawodowego	10
3.4. Kompetencje społeczne.....	11
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	15
7. SŁOWNIK POJĘĆ	17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Specjalista komunikacji społecznej 263510

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Specjalista do spraw Social Media.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2635 Social work and counselling professionals.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertski:

- Małgorzata Broła – Kuratorium Oświaty w Warszawie, Warszawa.
- Klaudia Gumieniak – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Karolina Sienkiewicz – Instytut Analiz Rynku Pracy, Warszawa.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Zdzisław Czajka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Maciej Gruza – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Urszula Jeruszka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Barbara Sajkiewicz – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Sergiusz Magonow – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin.
- Magdalena Twardowska – Urząd M. St. Warszawa, Biuro Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju, Warszawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Przemysław Ilczuk – Wydział Transportu Politechniki Warszawskiej, Warszawa.
- Małgorzata Sidor-Rządkowska – Wydział Zarządzania Politechniki Warszawskiej, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU**2.1. Synteza zawodu**

Specjalista komunikacji społecznej³ zajmuje się planowaniem i realizowaniem strategii **komunikacji wewnętrznej**⁴ i zewnętrznej w danej organizacji. Do jego głównych zadań należy kreowanie **wizerunku organizacji**⁹, jej **promocja**⁵, a także współpraca z biurami prasowymi, mediami i różnymi działami wewnętrznymi.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania**Opis pracy**

Specjalista komunikacji społecznej w ramach przyjętej w danej organizacji strategii komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej zajmuje się przede wszystkim organizacją działalności informacyjno-promocyjnej (np. przygotowywaniem oświadczeń i komunikatów prasowych, a także treści i informacji dla mediów społecznościowych). W procesie realizacji zadań zawodowych specjalista komunikacji społecznej współpracuje z innymi działami, np. w trakcie realizacji kampanii społecznych i medialnych związanych z działalnością danej organizacji/instytucji.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** wykonuje pracę polegającą m.in. na:

- planowaniu strategii komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej organizacji dotyczącej jej działalności informacyjno-promocyjnej,
- przygotowywaniu komunikatów prasowych, informacji dla mediów oraz informacji edukacyjnych promujących i popularyzujących wiedzę o funkcjonowaniu organizacji,
- organizowaniu kampanii społecznych i medialnych związanych z działalnością organizacji,
- braniu udziału w przygotowaniu i realizowaniu projektów z zakresu komunikacji społecznej finansowanych ze środków krajowych lub unijnych i funduszy pomocowych,
- przygotowywaniu materiałów promocyjnych i informacyjnych,
- przygotowywaniu odpowiedzi na różne wnioski, postulaty i inne sprawy związane z działalnością organizacji,
- prezentowaniu wyników badań, analiz rynkowych, tekstów i informacji na stronie internetowej/intranetowej organizacji oraz w biuletynach, wydawnictwach i innych materiałach informacyjnych,
- planowaniu i realizowaniu działań na rzecz poprawy wizerunku organizacji w sytuacjach kryzysowych,
- monitorowaniu spraw organizacji na podstawie informacji ukazujących się w mediach,
- zapewnieniu obsługi technicznej oraz dokonywaniu cyfrowej rejestracji odpraw, narad i spotkań,
- planowaniu i realizowaniu harmonogramu wydarzeń związanych z komunikacją zewnętrzną i wewnętrzną dla władz firmy,
- podejmowaniu mediacji w sprawach spornych wewnątrz i na zewnątrz organizacji.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Typowym miejscem pracy w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** jest pomieszczenie biurowe. Praca zawodowa odbywa się również w salach konferencyjnych. Specjalista komunikacji społecznej wykonuje szereg czynności administracyjno-biurowych, przeważnie w pozycji siedzącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Specjalista komunikacji społecznej w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- komputer z typowym oprogramowaniem biurowym lub dedykowanym oprogramowaniem umożliwiającym przygotowywanie prezentacji, zbieranie materiałów i danych niezbędnych do planowania i przygotowywania pracy,
- oprogramowania do przeglądania zasobów internetu, wysyłania i odbierania poczty elektronicznej,
- komunikatory umożliwiające prowadzenie spotkań on-line,
- dyktafon (lub inne urządzenie umożliwiające rejestrację dźwięku), aparat fotograficzny,
- typowe urządzenia biurowe: drukarki, skanery, kserokopiarki, telefony, faks, niszczarki dokumentów itp.,
- smartfon lub tablet służące do prowadzenia rozmów, prowadzenia notatek oraz obsługi aplikacji m.in. do obsługi portali społecznościowych i informacyjnych, obsługi poczty elektronicznej, komunikatorów internetowych oraz przeglądarek internetowych,
- samochód służbowy.

Organizacja pracy

Specjalista komunikacji społecznej pracuje samodzielnie, ale często uczestniczy także w pracy zespołowej. Zazwyczaj pracuje w stałych godzinach pracy (od 8.00 do 16.00 lub od 9.00 do 17.00) w systemie jednozmianowym, przez osiem godzin dziennie, pięć dni w tygodniu. W zależności od miejsca zatrudnienia możliwa jest jednak inna organizacja, np. praca w systemie zadaniowego czasu pracy. Ze względu na przedłużające się spotkania, konferencje i narady może być konieczna praca w godzinach nadliczbowych. Co do zasady, praca w niedzielę, święta i dni wolne od pracy nie jest wymagana, ale incydentalnie może wystąpić w przypadku organizacji narady/konferencji, czy innych przedsięwzięć komunikacyjnych lub integracyjnych.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Wykonywanie pracy w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** związane jest z występowaniem sytuacji stresogennych, wywołanych odpowiedzialnością zawodową oraz wieloaspektowością, złożonością i nieprzewidywalnością różnorodnych sytuacji występujących w procesie zarządzania komunikacją społeczną w organizacji. Zmaganie się z trudnymi sytuacjami może wymagać zwiększonego wysiłku i zaangażowania, co w dłuższym okresie może być przyczyną syndromu wypalenia zawodowego. Ponadto praca w tym zawodzie niesie ze sobą uciążliwości typowe dla pracy biurowej: przebywanie w pomieszczeniach zamkniętych, pracę przy sztucznym oświetleniu i komputerze.

Do występujących w zawodzie chorób można zaliczyć m.in.:

- choroby wzroku,

- zaburzenia emocjonalne spowodowane częstymi i powtarzającymi się sytuacjami stresowymi,
- obciążenia kręgosłupa,
- choroby układu mięśniowo-szkieletowego.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **specjalista komunikacji społecznej** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- zmysł równowagi,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- rozróżnianie barw;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- łatwość wypowiadania się w mowie i/lub w piśmie,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność improwizacji,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność skutecznego przekonywania;

w kategorii cech osobowościowych

- zainteresowana społecznie,
- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- gotowość do współdziałania,
- komunikatywność,
- asertywność,
- autoprezentacja,
- operatywność i skuteczność,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- samodzielność,
- samokontrola,
- empatia,
- szacunek do godności człowieka,
- serdeczność,
- tolerancyjność,
- ekspresyjność,

- kontrolowanie własnych emocji,
- radzenie sobie ze stresem,
- systematyczność,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- rzetelność,
- gotowość do ustawicznego uczenia się oraz dzielenia się wiedzą,
- wysoka kultura osobista.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** zalicza się do prac lekkich pod względem obciążenia fizycznego. Kandydatom do pracy na tym stanowisku nie stawia się szczególnych wymagań zdrowotnych, powinni jednak charakteryzować się ogólnie dobrym stanem zdrowia.

Z uwagi na charakter pracy i możliwość występowania podwyższonego poziomu stresu wskazane jest, aby osoba w tym zawodzie miała wydolny układ krążenia oraz układ nerwowy. Ponadto w związku ze stałymi i intensywnymi kontaktami z innymi ludźmi, utrudnieniem w pracy w tym zawodzie są wszelkie dysfunkcje, które mogłyby ograniczać możliwość swobodnego porozumiewania się.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** preferowane jest wykształcenie wyższe, co najmniej I stopnia, z zakresu nauk społecznych, mediów i komunikowania społeczno-kulturalnego (np. psychologii, socjologii, zarządzania, dziennikarstwa).

Droga do wykonywania zawodu prowadzi też przez szkolenia i kursy oferowane przez firmy szkoleniowe m.in. z komunikacji społecznej oraz szkoły wyższe w ramach studiów podyplomowych m.in. z zakresu psychologii społecznej i public relations⁶.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** preferowani są kandydaci, którzy:

- posiadają doświadczenie w pracy na stanowisku tożsamym lub podobnym, w tym związanym z organizacją spotkań publicznych oraz prowadzeniem prezentacji dla różnego rodzaju słuchaczy,
- biegle obsługują biurowe oprogramowanie komputerowe,
- sprawnie posługują się nowoczesnymi narzędziami komunikacji,
- posiadają wykształcenie wyższe co najmniej I stopnia z zakresu nauk społecznych, mediów i komunikowania społeczno-kulturalnego,
- posiadają ogólną wiedzę na temat zasad i reguł procesu komunikacji społecznej w organizacji, dialogu społecznego i partycypacji społecznej,
- biegle posługują się jednym z języków obcych (np. angielskim, co najmniej poziom B2).

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Zawód **specjalista komunikacji społecznej** daje możliwości rozwoju, które uzależnione są od rodzaju i wielkości danej organizacji, a także obowiązującej w niej strukturze stanowisk. Jeżeli specjalista komunikacji społecznej zatrudniony jest na stanowisku tzw. samodzielnym w niedużej organizacji czy instytucji publicznej, to biorąc pod uwagę specyfikę zawodu i jego autonomię, możliwość awansu jest ograniczona i pracownik najczęściej będzie podlegał służbowo bezpośrednio kierującemu daną jednostką. W przypadku zatrudnienia w dużych organizacjach, o szerokim zasięgu działania i rozbudowanej strukturze organizacyjnej, istnieją szerokie możliwości rozwoju i awansu po spełnieniu wymogów określonych w regulacjach wewnętrznych dotyczących danego stanowiska pracy.

Rozwój zawodowy odbywa się poprzez osiąganie coraz większej samodzielności oraz związany jest z posiadaniem wiedzy eksperckiej w danej dziedzinie. Specjalista komunikacji społecznej może w ramach ścieżki rozwoju dla stanowisk merytorycznych awansować na samodzielnego/starszego specjalistę, aż po stanowisko eksperta/doradcy. Dodatkowo specjalista komunikacji społecznej może mieć powierzoną funkcję rzecznika prasowego, co uzależnione jest od wielkości organizacji i przyjętych rozwiązań w zakresie struktury stanowisk pracy. Zdobywając wieloletnie doświadczenie zawodowe, specjalista komunikacji społecznej może także w ramach menedżerskiej ścieżki rozwoju objąć stanowiska kierownicze: kierownika działu czy dyrektora, odpowiadając za proces komunikacji społecznej w organizacji.

Niezależnie od przyjętych w danej firmie rozwiązań w zakresie awansu zawodowego, specjalista komunikacji społecznej powinien stale rozwijać swoje kompetencje, m.in. poprzez udział w dodatkowych kursach, szkoleniach, studiach podyplomowych. W ten sposób możliwe jest uzyskanie dodatkowych kompetencji i samodoskonalenia na zajmowanym stanowisku pracy, a tym samym poprawienie swojej sytuacji zawodowej, w tym poprzez zmianę miejsca pracy, co z reguły przekłada się na wzrost wynagrodzenia.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Specjalista komunikacji społecznej ma możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej w szkołach wyższych (studia I i II stopnia) oraz studiów podyplomowych na kierunkach z zakresu nauk społecznych, mediów i komunikowania społeczno-kulturalnego.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Kierownik działu reklamy/promocji/public relations	122202
Specjalista do spraw public relations	243203
Mediator	263502

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Opracowywanie i wdrażanie strategii komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w organizacji.
- Z2 Przygotowywanie tekstów informacyjnych w postaci wydawnictw, komunikatów prasowych, treści serwisów internetowych i innych materiałów do publikacji w ramach dostępnych kanałów komunikacji² bezpośredniej oraz elektronicznej (strona internetowa i/lub intranet¹).
- Z3 Redagowanie, przygotowywanie i publikowanie informacji i materiałów audiowizualnych do publikacji w serwisach internetowych.
- Z4 Budowanie relacji z odbiorcami komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej z wykorzystaniem dostępnych kanałów komunikacji bezpośredniej i elektronicznej, w tym mediów społecznościowych.
- Z5 Organizowanie wydarzeń (w tym konferencji, porad, seminariów, warsztatów, konkursów, projektów edukacyjno-informacyjnych, kampanii, itp.) o zasięgu krajowym i/lub zagranicznym w celu budowania/wzmacniania wizerunku organizacji.
- Z6 Weryfikowanie i raportowanie końcowych rezultatów wykonywanych działań z zakresu komunikacji społecznej w organizacji.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Zarządzanie procesem komunikacji społecznej wewnętrznej i zewnętrznej w organizacji

Kompetencja zawodowa Kz1: Zarządzanie procesem komunikacji społecznej wewnętrznej i zewnętrznej w organizacji obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Opracowywanie i wdrażanie strategii komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej organizacji	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady przeprowadzania analiz w kontekście budowania strategii komunikacji społecznej; - Metody i narzędzia tworzenia strategii komunikacji społecznej; - Metody i narzędzia (np. analizy jakościowe i ilościowe) identyfikowania obszarów i procesów komunikacji społecznej, wymagających usprawnienia.	- Analizować i opracowywać strategie komunikacji społecznej; - Dobierać metody i narzędzia tworzenia strategii komunikacji społecznej; - Sporządzać analizy jakościowe i ilościowe w celu doskonalenia strategii komunikacji.

Z2 Przygotowywanie tekstów informacyjnych w postaci wydawnictw, komunikatów prasowych, treści serwisów internetowych i innych materiałów do publikacji w ramach dostępnych kanałów komunikacji bezpośredniej oraz elektronicznej (strona internetowa i/lub intranet)	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady opracowywania tekstów informacyjnych w zależności od jego rodzaju, środków przekazu i grupy odbiorców; - Metody wyszukiwania informacji z użyciem narzędzi internetowych i systemów bazodanowych; - Metody katalogowania i selekcjonowania informacji z uwagi na zawarte treści;	- Przygotowywać tekst informacyjny w zależności od rodzaju, grupy odbiorców i kanału publikacji; - Pozyskiwać informacje z różnych źródeł i banków danych (np. zdjęć, materiałów ilustracyjnych czy nagrań audiowizualnych); - Dobierać metody i narzędzia katalogowania oraz selekcjonowania informacji w zakresie niezbędnym dla realizacji celów procesu

• Zasady przygotowywania strategii komunikacji; • Oprogramowanie biurowe i komunikacyjne.	• komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej; • Weryfikować informacje i treści pod kątem spójności z celami <u>strategii komunikacji</u>⁸ i spójności z misją organizacji; • Posługiwać się oprogramowaniem biurowym i komunikacyjnym.
--	---

Z3 Redagowanie, przygotowywanie i publikowanie informacji i materiałów audiowizualnych do publikacji w serwisach internetowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Metody i narzędzia przetwarzania informacji; • Zasady edycji i redakcji różnych rodzajów treści; • Programy obróbki materiałów audiowizualnych; • Zasady i warunki prawne publikacji zasobów informacji, z których korzysta w pracy.	• Przetwarzać informacje i obsługiwać narzędzia przetwarzania informacji dopasowane do formatu posiadanych informacji; • Edytować i redagować treści zgodnie z przyjętymi zasadami i oczekiwaniami ich odbiorców; • Edytować materiały audiowizualne; • Zamieszczać treści z poszanowaniem zapisów prawnych oraz zasad etycznych na serwisach i portalach internetowych.

Z4 Budowanie relacji z odbiorcami komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej z wykorzystaniem dostępnych kanałów komunikacji bezpośredniej i elektronicznej, w tym mediów społecznościowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady korzystania z portali i serwisów społecznościowych oraz forów; • Politykę organizacji w zakresie komunikacji i budowania relacji w środowisku wewnętrznym i zewnętrznym; • Tematykę i trendy w branży, dotyczące zarówno publikowania treści, jak i sposobów korzystania z nich przez odbiorców.	• Komunikować się z klientem wewnętrznym i zewnętrznym, w tym z wykorzystaniem serwisów, portali i forów w sposób zachowujący standardy etyczne; • Wdrażać, w toku komunikacji z klientami, politykę budowania relacji z organizacjami; • Stosować zasady budowania lojalności z odbiorcami publikowanych treści.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Organizowanie pracy na rzecz wizerunku organizacji i doskonalenie warsztatu zawodowego

Kompetencja zawodowa Kz2: Organizowanie pracy na rzecz wizerunku organizacji i doskonalenie warsztatu zawodowego obejmuje zestaw zadań zawodowych Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Organizowanie wydarzeń (w tym konferencji, narad, seminariów, warsztatów, konkursów, projektów edukacyjno-informacyjnych, kampanii, itp.) o zasięgu krajowym i/lub zagranicznym w celu budowania/wzmacniania wizerunku organizacji

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Koncepcję wizerunkową organizacji, w której pracuje; • Oczekiwania klienta wewnętrznego i zewnętrznego wobec organizacji;	• Dbać o wizerunek organizacji; • Komunikować się i właściwie interpretować niewerbalne sygnały wysyłane przez klientów wewnętrznych i zewnętrznych;

Zasady <u>savoir-vivre</u>⁷.	Rozwiązywać na bieżąco typowe problemy związane z procesem komunikacji z zachowaniem zasad savoir-vivre.
---	--

Z6 Weryfikowanie i raportowanie końcowych rezultatów wykonywanych działań z zakresu komunikacji społecznej w organizacji

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady sporządzania raportów obowiązujących w danej organizacji; - Narzędzia kontrolne efektywności prowadzonych działań w ramach procesu komunikacji społecznej w organizacji; - Zasady ewaluacji strategii komunikacji społecznej.	- Sporządzać raporty dotyczące wdrożonych rozwiązań w obszarze komunikacji społecznej, zgodnie z zasadami przyjętymi w danej organizacji; - Stosować narzędzia do kontroli efektywności zarządzania procesem komunikacji w organizacji; - Oceniać skuteczność przyjętej strategii komunikacji społecznej.

3.4. Kompetencje społeczne

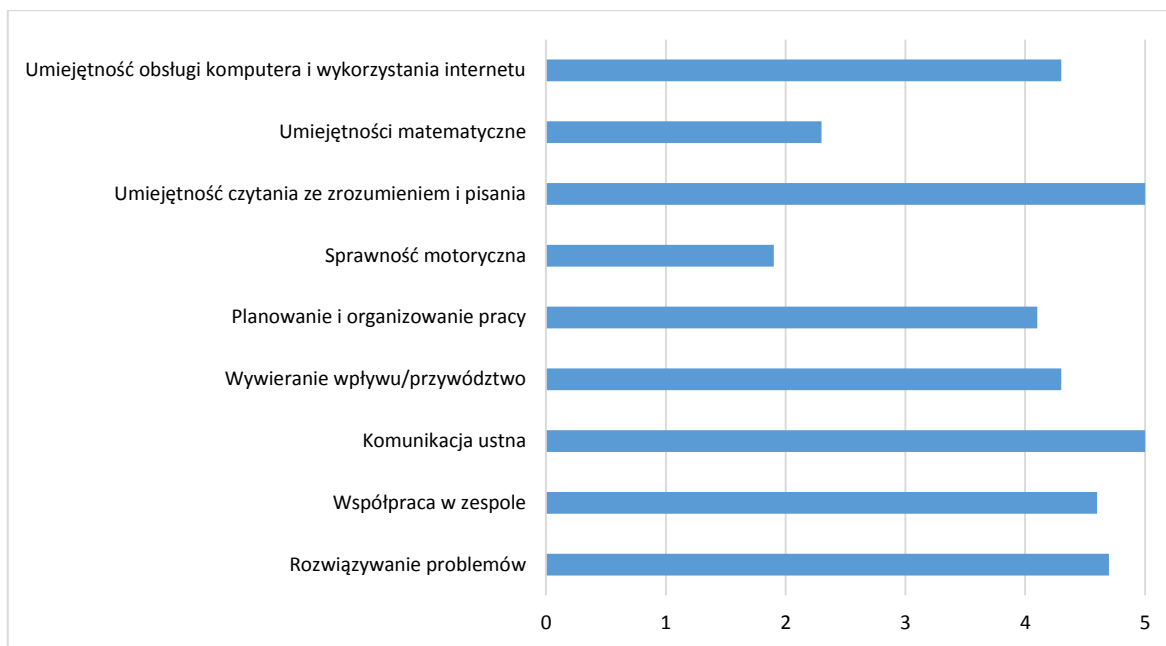
Pracownik w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za wykorzystanie i przetworzenie pozyskanych treści oraz za pozostałe podejmowane działania własne i zespołu, w którym pracuje.
- Przestrzegania norm społecznych i standardów etycznych.
- Przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych.
- Dokonywania samooceny i weryfikacji działania w zakresie realizacji zadań zawodowych właściwych dla procesu komunikacji społecznej w danej organizacji.
- Stosowania i upowszechniania wzorców właściwego postępowania w trakcie zarządzania zawartością komunikatów.
- Podejmowania samodoskonalenia/samokształcenia oraz rozwijania kompetencji osobistych i zawodowych, w tym ustawicznego aktualizowania i podwyższania swojej wiedzy.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista komunikacji społecznej**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista komunikacji społecznej**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Specjalista komunikacji społecznej ma możliwość podjęcia zatrudnienia w zasadzie w każdej organizacji, która w swoich strukturach organizacyjnych posiada dział komunikacji, bez względu na jej kierunkowy profil działalności. Oznacza to, że osoby zainteresowane pracą w zawodzie specjalista komunikacji społecznej mogą podjąć zatrudnienie m.in.: w instytucjach i organizacjach krajowych i międzynarodowych, jednostkach administracji publicznej (zarówno państwowej, jak i samorządowej), organizacjach pozarządowych, instytucjach badawczych i edukacyjnych, firmach doradczych i konsultingowych, placówkach kulturalnych, szeroko pojętych mediach (agencje branżowe, interaktywne, public relations, itp.).

Obecnie (2018 r.) zapotrzebowanie na pracowników związanych z komunikacją społeczną stale rośnie, co przekłada się na liczbę ofert pracy, a tym samym daje osobom zainteresowanym pracą w tym zawodzie spore szanse na podjęcie zatrudnienia.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** kształcenie odbywa się w szkołach wyższych na kierunkach związanych z naukami społecznymi, psychologią, socjologią, zarządzaniem, dziennikarstwem, public relations, mediami itp.

Możliwe jest także podnoszenie kompetencji w tym zawodzie w ramach studiów podyplomowych, które mogą zastąpić wieloletnią edukację i ułatwić przekwalifikowanie się osobom nieposiadającym kierunkowego wykształcenia wyższego.

Szkolenie

W ramach rozwoju zawodowego, osoba wykonująca zawód **specjalista komunikacji społecznej** może uczestniczyć w kursach i szkoleniach umożliwiających uzyskanie i/lub doskonalenie tzw. kompetencji „miękkich”: skutecznej komunikacji, negocjacji i asertywności.

W zależności od specyfiki firmy, pracodawca może także kierować na szkolenia językowe lub np. dotyczące podstawowych programów graficznych. Z reguły organizatorzy szkoleń/kursów poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

Osoba zatrudniona w tym zawodzie może rozwijać swoją wiedzę i umiejętności biorąc udział w szkoleniach organizowanych przez:

- firmy szkoleniowe, organizacje zawodowe oraz szkoły wyższe (prywatne i publiczne),
- instytucje, w których pracują specjaliści komunikacji społecznej, np. agencje prasowe.

Specjalista komunikacji społecznej może również doskonalić swoją wiedzę i umiejętności samodzielnie, korzystając ze specjalistycznej literatury oraz czasopism branżowych.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** jest zróżnicowane i zależy m.in. od ostatecznego kształtu zakresu obowiązków. Średnie wynagrodzenie kształtuje się na poziomie 4700 zł brutto miesięcznie, tj. nieco powyżej przeciętnego wynagrodzenia w kraju. Na zarobki powyżej 7200 zł brutto miesięcznie może liczyć grupa 25% najlepiej opłacanych specjalistów komunikacji społecznej, zatrudnionych w sektorze prywatnym. Najczęściej przyznawanym benefitem jest dostęp do prywatnej opieki zdrowotnej, dofinansowanie do zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz komputer przenośny. Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód specjalista komunikacji społecznej uzależniony jest m.in. od:

- regionu Polski,
- zajmowanego stanowiska,
- rodzaju pracodawcy (sektor publiczny/sektor prywatny),
- branży, w jakiej działa firma,
- doświadczenia zawodowego,
- posiadanych certyfikatów.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>
<https://zarobki.pracuj.pl>
<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>
<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **specjalista komunikacji społecznej** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), w tym osób poruszających się na wózku inwalidzkim, jeżeli specyficzne wymogi na stanowisku pracy nie wykluczają tego rodzaju niepełnosprawności,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada wzroku skorygowana jest odpowiednimi szklami lub soczewkami, co umożliwia prawidłowe wykonywanie czynności służbowych,
- dysfunkcją słuchu (03-L), jeśli posiadana wada po skorygowaniu aparatem słuchowym nie utrudnia skutecznej komunikacji,
- chorych na epilepsję (06-E), jeśli ryzyko występowania ataków jest możliwe do oszacowania.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji i zadań rzeczników prasowych w urzędach organów administracji rządowej (Dz. U. Nr 4, poz. 36).

Literatura branżowa:

- Baran S., Davis Dennis K.: Teorie komunikowania masowego. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007.
- Daszkiewicz M., Wrona S.: Kreowanie marki korporacyjnej. Difin, Warszawa 2014.
- Fiske J.: Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem. Wydawnictwo Astrum, Wrocław 2008.
- Griffin E.: Podstawy komunikacji społecznej. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2010.
- Kultura biznesu, czyli biznesowy Savoir-vivre. PARP, Warszawa 2014.
- Morreale S.P., Spitzer B.H., Barge J.K.: Komunikacja między ludźmi: motywacja, wiedza i umiejętności. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Ollivier B.: Nauki o komunikacji. Wydawnictwo Oficyna Naukowa, Warszawa 2010.
- Pisarek W.: Wstęp do nauki o komunikowaniu. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
- Quirke B.: Komunikacja wewnętrzna krok po kroku. Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Charakterystyka zawodu: <http://beedifferent.pl/blog/jak-zostac-specjalista-ds-komunikacji-wewnetrznej>
- Charakterystyka zawodu: <http://kzzl.wz.uni.lodz.pl/zawody/specjalista-do-spraw-komunikacji-spoecznej>
- Charakterystyka zawodu: https://www.praca.pl/poradniki/lista-stanowisk/marketing-reklama-pr/specjalista-ds-social-media_pr-1451.html
- Opis programu nauczania: <https://policealna.gowork.pl/specjalista-ds-komunikacji--spolecznej>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Intranet	Sieć komputerów w przedsiębiorstwie lub innej organizacji, podłączonych do serwera umożliwiającego korzystanie w obrębie sieci LAN. Do intranetu dostęp mają zazwyczaj pracownicy danej organizacji.	Definicja sformułowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Intranet [dostęp: 31.10.2018]
2	Kanały komunikacji	Wszelkie źródła masowego przekazu umożliwiające docierania z informacjami do licznych odbiorców.	https://www.findict.pl/sownik/promocja [dostęp: 31.10.2018]
3	Komunikacja społeczna	Procesy wymiany i przekazu informacji między jednostkami, a grupami i organizacjami społecznymi.	Definicja sformułowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Komunikacja_spo%C5%82eczna [dostęp: 31.10.2018]
4	Komunikacja wewnętrzna	Funkcja zarządzania, która polega na przepływie informacji, wiedzy od źródła komunikatu do odbiorcy, odbiorców komunikatu z pełnym jej zrozumieniem w świetle osiągniętych życiowych celów.	Definicja sformułowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Komunikacja_wewn%C4%99trzna [dostęp: 31.10.2018]
5	Promocja	Prowadzenie wszelkich działań, zarówno informacyjnych jak i propagandowych, mających na celu przekazanie informacji o działalności lub konkretnych produktach i usługach.	Definicja sformułowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Promocja [dostęp: 31.10.2018]
6	Public relations	Kształtowanie stosunków publicznie działającego podmiotu z jego otoczeniem. Celem działań public relations jest promowanie i/lub ochrona wizerunku wobec działań danej osoby lub organizacji.	Definicja sformułowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://mfiles.pl/pl/index.php/Public_relations [dostęp: 31.10.2018]
7	Savoir-vivre	Znajomość obyczajów i form towarzyskich, a także jako umiejętność postępowania i radzenia sobie w różnych złożonych sytuacjach życiowych.	Kultura biznesu, czyli biznesowy Savoir-viv'r'e. PARP, Warszawa 2014
8	Strategia komunikacji	To sposób wyznaczania kierunków działań, w tym definiowanie komunikatów i ich elementów wyróżniających z podziałem na poszczególne grupy odbiorców, języki, kanały, ramy czasowe.	https://axel-ar.pl/co-robimy/strategie-komunikacji [dostęp: 31.10.2018]
9	Wizerunek organizacji	Wyobrażenie o firmie istniejące w bezpośrednim otoczeniu, głównie u klientów, obejmujące zbiór pozytywnych skojarzeń wywołanych przy usłyszeniu firmy lub ujrzeniu jej znaku graficznego.	Daszkiewicz M., Wrona S.: Kreowanie marki korporacyjnej. Difin, Warszawa 2014

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.